

Art de pesca poètic

2008-04-04 12:00:01

Jaume Subirana

Rapala

Edicions 62, Barcelona, 2007

El darrer recull de poemes de Subirana parteix d'un títol d'una única i enigmàtica paraula: *Rapala*. Enigmàtica només en part, perquè el misteri es resol al primer text de l'obra, que hi actua com una mena de pòrtic en prosa. Així, el lector s'hi assabenta que aquest és el nom amb què es coneix un petit estri de pesca, un esquer, que té forma de peix diminut i que amb els seus moviments vacil·lants capta l'atenció de la resta; i que s'anomena així en record del pescador finlandès que –ara fa gairebé un segle– el va inventar. Un reclam que és també l'esquer del poemari, a més d'exercir-hi de clau interpretativa: de la relació entre la poesia i la pesca, però també d'altres més abstractes que d'una manera o altra semblen remetre al temps com a tema central.

Rapala utilitza diversitat de formes poètiques per ordir uns textos condensats, polits; poemes d'una gran precisió, breus però intensos, com petites bombolles que esclaten en el lector deixant traspuar una sensació, una imatge, una idea. I amb l'art de la pesca com a metàfora més o menys evident, però present al llarg de tot el poemari: unes vegades, com a base sòlida de l'exercici poètic; d'altres, únicament el punt de partida, l'esperó. Metàfora de l'observació atenta, de qui sap veure més enllà de la superfície; metàfora de la constància, de la paciència que exigeix també la *pesca* del mot adient.

Amb tot, i malgrat aquest fil conductor, a l'obra hi ha també diversitat de temes. Així, entre els poemes que l'integren, n'hi ha dos que parteixen de sengles obres d'art, reproduïdes al llibre: "L'anunciació" de Fra Angelico, i "David amb el cap de Goliat" de Caravaggio. N'hi trobem també un d'escrit en castellà ("Versos sin arte de parte de Jaume para Jose y Leo") en què l'autor explica a dos amics poetes la notícia que acaba de conèixer per la ràdio: la mort de Maria Mercè Marçal. Un intens i bell homenatge. Així mateix, s'hi inclouen dues traduccions: "Art poètica", de Berta Piñán, i "Llançar i recollir", de Seamus Heaney. I fins i tot algun text d'encàrrec, com són les "Dues peces breus per a l'Auditori". Del conjunt, però, destaca una notable capacitat de capturar l'instant, formalitzar-lo, i dotar-lo d'entitat poètica. La capacitat de fer de l'experiència, material artístic: *I si escrivim per recordar / allò que encara no sabíem? / No pas contracorrent: / seguint el curs de l'aigua. / Cada paraula és seminal. / Cada poema, un peix a la senalla.*